

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Náročná rozvodová situace z pohledu rodičů

Autorka: JUDr. Jitka Stržínková Kvěčhová

Vedoucí práce: PhDr. Hana Sotáková, Ph.D.

Cílem předložené bakalářské práce je zmapovat rozvod – jeho průběh i porozvodové období pohledem rozvedených manželů – rodičů. Kromě faktorů, které ovlivňují vnímání rozvodu se autorka rozhodla zaměřit také na identifikaci náročných etap i účinných forem podpory. I s vědomím limitů designu svého šetření chtěla autorka přispět k poznání toho, jak rodiče rozvodovou situaci vnímají a jaké zkušenosti si z rozvodu odnášejí. Na úvod lze říci, že se to autorce do jisté míry rozhodně podařilo.

Teoretická část práce je logicky upořádaná, představuje teoretický rámec výzkumného šetření. Opírá se přitom o české autory, součástí je i legislativní vymezení dané problematiky. Text je čtivý a je z něj patrný zájem autorky o dané téma. Objevují se však pasáže, u nichž není zřejmý zdroj. I v případě, že jde o vlastní text autorky, bylo by třeba jej více okomentovat – vysvětlit či upřesnit, na jakých zkušenostech staví.

Např. na str. 20 autorka píše: *Kolizní opatrovník je ustanovován v každém případě. Mnoho rodičů a zejména rodičů s dohodnutým rozvodem tato skutečnost nepříjemně zaskočí a považují „kolizního opatrovníka“ nikoli za ochránce nejlepšího zájmu a práv dítěte, nýbrž za vetřelce a za zpochybnění jejich rodičovských schopností. Určitým uklidněním pro znepokojené rodiče, kteří zvolili cestu dohodnutého rozvodu, je ujištění, že i přes kolizního opatrovníka zvolili pro sebe i své dítě menší zlo.*

Kromě toho, že není zřejmý zdroj, je text na závěrečnou práci místy více expresivní, než je obvyklé: např. *Člověk může sdílet rozvodovou situaci někoho jiného, být při tom dobrou oporou a rozumným rádcem, může si tisíckrát říkat, jak by se sám v dané situaci zachoval či nikdy nezachoval...* (str. 24).

Praktická část obsahuje všechny náležité části. Autorka formuluje výzkumné otázky a popisuje metodologii práce. Při popisu vzorku by bylo vhodné zvolená kritéria popsat přesněji (mezi požadavky pro výběr vhodných respondentů je na str. 28 uvedeno... *od rozvodu již uplynul určitý čas...*). Pro lepší orientaci bych také uvítala, kdyby zde autorka uvedla základní informace o respondentech – nejlépe v nějaké přehledové tabulce (věk, doba trvání manželství, doba od rozvodu, počet dětí, vzdělání).

Při prezentaci dat postupuje autorka podle předem stanovených témat analýzy – nejdříve po jednotlivých respondentech, později zážitky a názory respondentů porovná, a to v rámci diskuze. Není však vždy jasná hranice mezi zjištěnými daty a jejich interpretací – např. str. 35, kdy autorka píše, o Lenke: *... v následném necitlivém právním rozvodovém procesu, od kterého na začátku čekala Lenka spravedlnost, která nepřišla.* Mluvila sama Lenka přímo o spravedlnosti? Jak spravedlnost podle Lenky měla vypadat – v čem?

I když na závěr práce sama autorka upozorňuje, že jde jen o pohled jednoho z účastníků rozvodu, domnívám se, že tuto skutečnost by bylo dobré promítnout již dříve do interpretace dat a být v hodnocení a závěrech (zvláště druhých osob) opatrnější. Např. na str. 37 autorka shrnuje: *Oba zažili rozvod plný konfliktů, oba se snažili o dosažení dohody, oba brali ohledy na děti. Jejich manželé konali pravý opak. A přesto je to Honza a Lenka, kteří se pro proběhlém rozvodovém procesu cítí jako bezmocní a poražení.*

Co se týká získaných dat – za zajímavé považuji stejně jako autorka téma nově složených rodin. Domnívám se však, že toto téma je v posledních letech výzkumně často sledováno a nabízí se tak otázka, zda nemělo být zahrnuto již v přehledu aktuálního stavu poznání v teoretické části.

Velmi zajímavé mi přišlo téma negativního hodnocení přístupu státních orgánů – viděno optikou Lenky (str. 49 *Opakovaně se u soudu a u kolizního opatrovníka setkávala s předsudky, které ji automaticky řadily k ženám, které chtějí děti do své výlučné péče a brání otci ve styku s dítětem všemožnými prostředky ...*) a Honzy (str. 50...*většina soudkyň působí, jako že ty chlapy úplně nenávidí*). Překvapivě zůstal rozdíl ve zdůvodnění nespokojenosti bez většího povšimnutí autorky.

I přes uvedené připomínky práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce. Doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 15.5. 2024

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.